

АБМЕЖАВАННЕ ПРАВА НА СВАБОДНЫЯ ВЫБАРЫ

Леанід Гаравы актывіст “Руху “За Свабоду!”, сябра БСДП (Грамада) звярнуўся да старшыні Пятра Каробчыца, старшыні Гарадоцкага райвыканкаму з патрабаваннем спынення дзейнасці асобаў, якія з 23 ліпеня маюць намер парушаць права грамадзян на свабодныя выбары

Справа ў тым, што адказныя работнікі Гарадоцкага райвыканкаму размясцілі на афіцыйным сайце Гарадоцкага райвыканкаму і ў раённай газеце “Гарадоцкі веснік” ад 21 ліпеня інфармацыю ў нататцы “Удакладненне спісаў выбаршчыкаў”. “Вместе с тем, идёт уточнение устных и письменных просьб избирателей, которые по состоянию здоровья или по другим уважительным причинам не смогут в день выборов прийти в помещение для голосования и желают проголосовать по месту их нахождения.”

Між тым Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь у арт. 65 гарантуе: “Выбары з’яўляюцца свабоднымі: выбаршчык асабіста вырашае, ці ўдзельнічаць яму ў выбарах і за каго галасаваць”, а Выбарчы Кодэкс Рэспублікі Беларусь у арт. 5 таксама сцвярджае, што выбаршчык асабіста рашае ці ўдзельнічаць яму ў выбарах і за каго галасаваць.

Артыкул 54 ВК РБ рэгламентуе працэдуру галасавання па месцы знаходжання выбаршчыка. Менавіта участковая камісія па просьбе

выбаршчыка спачатку ўключае яго ў спіс для галасавання па месцы знаходжання, а потым абавязана ў дзень выбараў арганізаваць галасаванне па месцы знаходжання выбаршчыка ў адпаведнасці з захаваннем усіх патрабаванняў дзеючага Кодэксу. Выбаршчыкі, якія па стану здароўя або па іншых паважлівых прычынах не здолеюць прыйсці ў дзень выбараў у памяшканне для галасавання, могуць, але не абавязаны звяртацца ў камісію, бо валодаюць правам асабіста рашаць ці ўдзельнічаць яму ў выбарах.

Леанід Гаравы лічыць, што з’явіўшаяся інфармацыя прамое сведчанне таго, што пад час удакладнення спісаў выбаршчыкаў з 23 ліпеня па 9 жніўня пэўныя асобы будуць выконваць абавязкі участковых камісій, што з’яўляецца грубым парушэннем права грамадзян на свабодныя выбары.

Праваабаронца кажа: “Дзеючы кіраўнік краіны Лукашэнка А.Г. не аднойчы заяўляў, што на тэрыторыі Беларусі абавязкова павінна выконвацца беларускае заканадаўства. Мне не вядома выказанне Аляксандра

Рыгоровіча Лукашэнкі, якое магло бы быць ЗАКОНАМ для кіраўніцтва Гарадоцкага райвыканкаму, што з 23 ліпеня па 9 жніўня 2015 года неабходна ўдакладняць вусныя і пісьмовыя просьбы выбаршчыкаў, якія да стварэння участковых камісій ужо жадаюць галасаваць па месцы знаходжання ў дзень выбараў. Тут хутчэй мясцовае самаўпраўства і элементарнае неведанне нормаў і літары выбарчага заканадаўства адносна права на свабоду выбару пры галасаванні па месцы знаходжання выбаршчыка ў дзень выбараў з боку дзяржаўных службоўцаў райвыканкаму, якія па сваіх абавязках гэта павінны ведаць. Гэтыя дзеянні вядуць да таго, што яшчэ да датэрміновага галасавання напрыклад больш 320 грамадзян з Гагарынскага участка, дзе быў старшыня Пётр Прасолаў, на мясцовай кампаніі 2014 года “звярнуліся” ў камісію, каб галасаваць дома. У папярэдніх кампаніях такіх грамадзян тут было ў 4-5 разоў менш.”

Леанід Гаравы, актывіст “Руху “За свабоду!” патрабуе ад старшыні Гарадоцкага райвыканкаму неадкладна з 23 ліпеня спыніць дзейнасць на тэрыторыі Гарадоцкага раёна асобаў, якія па даручэнню Гарадоцкага райвыканкаму ўдакладняюць вусныя і пісьмовыя просьбы выбаршчыка,

якія да стварэння участковых камісій ужо жадаюць галасаваць па месцы знаходжання ў дзень выбараў, бо ведаюць, што 11 кастрычніка не здолеюць прыйсці на ўчастак для галасавання па стану здароўя або з іншай паважлівай прычыны.

Адначасова з гэтым актывіст патрабуе прынесці неадкладнае прабачэнне выбаршчыкам Гарадоцкага раёна на адпаведных месцах афіцыйнага сайта Гарадоцкага райвыканкаму <http://gorodok.vitebsk-region.gov.by/ru/vub2015-ru> і газеты “Гарадоцкі веснік” – старонка першая правы бок у рубрыцы “Выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь” за дэзінфармацыю наконт ўдакладнення вусных і пісьмовых просьбаў выбаршчыкаў, якія да стварэння участковых камісій ужо жадаюць галасаваць па месцы знаходжання ў дзень выбараў. Таксама праінфармаваць выбаршчыкаў аб праве на свабодныя выбары з адмовай у галасаванні і дакладныя нормы ВК РБ арт. 54 аб галасаванні па месцы знаходжання, калі выбаршчыкі могуць, але не абавязаны, звяртацца вусна ці пісьмова ва ўчастковую камісію, якая мае пэўны адрас і пэўны тэлефон і будзе працаваць адпаведна графіка зацверджанага Цэнтрвыбаркамам.

Л. Антонаў

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

БЯСПЕКА РУХУ

ДАРОГА З АМАЛЬ НЕБАЧНАЙ РАЗМЕТКАЙ

У гэтым годзе да сёняшняга часу не адноўлена дарожная разметка на той частцы вуліцы Камсамольскай якая вядзе да райбальніцы і лыжаролернай трасы.

Звычайна дарожнікі аднаўленне дарожнай разметкі пасля зімы імкнуцца завяршыць да дня Перамогі. Так і было зроблена на цэнтральных вуліцах Гарадка: Баграмяна – Пралетарская – Невельская шаша – Гагарына. Праўда было зроблена з памылкамі асабліва ў раёне крамы “Юбілейны”.

А вось вуліца Камсамольская ў той частцы, што ідзе ад Баграмяна да райбальніцы і лыжаролернай трасы так і засталася з амаль сцёртай дарожнай разметкай пасля зімы. Перад “Дажынкамі” на гэтай частцы зрабілі трохпалосны рух, дэманструючы гасцям сучасную дарогу да лыжаролернай трасы. Але летам на трасе ніякіх істотных зменаў не было і гэта

частка вуліцы засталася амаль без разметкі.

На Камсамольскай не абазначаны “зебрай” пешаходны пераход каля ветэрскага дома.

Таксама няма разметкі і на пад’ёме з крутым паваротам да райбальніцы.

Толькі мінулага года дарожная разметка прысутнічае на дарозе ў самым маладым мікрараёне Гарадка па вуліцы Камсамольскай, дзе зараз шмат дзяцей бавяць летнія канікулы.

Відавочна, што эканомія на фарбе не той кошт, які трэба аддаваць за пагаршэнне бяспекі дарожнага руху на вуліцы Камсамольскай, якая вядзе да райбальніцы. Проста певень шчэ не клюнуў адказных работнікаў дарожнага руху.

Л. Антонаў

ПАЛЯВАННЕ

АУКЦЫЁН НА 18 ТЫСЯЧ ГЕКТАРАЎ

Гарадоцкі раённы выканаўчы камітэт па даручэнні Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта 28 жніўня праводзіць аўкцыён па прадастаўленні ў арэнду паляўнічых угоддзяў фонду запasu з тэрмінам арэнды не менш за 10 гадоў.

На гэты гандаль выстаўляюцца паляўнічыя ўгоддзі агульнай плошчай 18279 га, у тым ліку: лясных – 12153 га, палявых – 5326 га, водна-балотных – 800 га. Паляўнічыя ўгоддзі маюць наступныя межы:

паўночная: ад калыца акруговай аўтадарогі М-8 (Хамякова) па дарозе г. Гарадок-Вярэчка да населенага пункта (далей - н.п.) Прывальні;

ўсходняя: ад н.п. Прывальні па лясной дарозе ў кірунку паўднёва-усходу, якая праходзіць па заходняй мяжы квартала (далей - кв.) 11 праз кв. 38 Смалоўскага лясніцтва; кв. 66, 74, 82 Вярэцкага лясніцтва ДЛГУ «Гарадоцкі лясгас» і далей па кв. 20, 21, 26 Канашынскага лясніцтва ДЛГУ «Суражскі лясгас» да перасячэння лясных дарог (не далёка ад возера Тросна) кв. 26, у якім перасякаюцца лясныя дарогі.

паўднёвая: ад перасячэння лясных дарог кв. 26 па лясной дарозе праз кв. 26, 25, 24, 13 Канашынскага лясніцтва ДЛГУ «Суражскі лясгас», кв. 55 Вярэцкага лясніцтва ДЛГУ «Гарадоцкі лясгас», перасякаючы раку Грамаць (урочышча Рудня) і далей па

лясной дарозе праз кв. 6, 15, 14, 25, 24, 35, 34, 47, 51, 50, 61 Пальмінскага лясніцтва ДЛГУ «Гарадоцкі лясгас» да н.п. Сябарыўка і ад н.п. Сябарыўка па грунтавай дарозе да н.п. Кабішча і ад яе па асфальтаванай дарозе праз н.п. Пальмінка, н.п. Хартово да н.п. Залучча;

заходняя: ад н.п. Залучча па асфальтаванай дарозе Р-115 Віцебск-Гарадок (ПК31 + 384) далей па рацэ Чарняўка да чыгуначнага моста, далей па рацэ Чарняўка да акруговай аўтадарогі М-8 (ПК47 + 803), далей па акруговай аўтадарозе М-8 да калыца Хамякова.

Пачатковы кошт аб’екта таргоў 68.964.840 рублёў. Задатак уносіцца ў памеры 20 (дваццаці) працэнтаў пачатковай цаны аб’екта аўкцыёну 13.792.968 рублёў.

Дагавор з пераможцам аўкцыёну заключаецца Віцебскім абласным выканаўчым камітэтам у тэрміны устаноўленыя заканадаўствам.

Для ўдзелу ў аўкцыёне ў тэрмін па 24 жніўня 2015 да 11.00 неабходна прадаставіць камісіі па арганізацыі і правядзенні таргоў, па адрасе: г. Гарадок, ул. Пролетарская,

2, каб.205, каб.109 дакументы: заяву, біёлага-эканамічнае абгрунтаванне, копія плацежнага даручэння, квітанцыі або іншага дакумента, што пацвярджае ўнясенне сумы задатку.

Аукцыён адбудзецца 28 жніўня 2015 г. у 14.00 у будынку Гарадоцкага райвыканкама, размешчанага па адрасе: г. Гарадок, ул. Пролетарская, 2 (малая зала, каб.110)

Л. Антонаў

Аб’ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з’яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: <http://haradok.info>

*****

Наша газета “Гасцінец” пачала размешчаць на партале <http://haradok.info> ў раздзеле “Газета “Гасцінец”, дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

*****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты “Гасцінец” паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

НАВІНЫ ФУТБОЛА

ПАЦЯРПЕЛІ ПАРАЗУ З БУЙНЫМ ЛІКАМ

18 ліпеня ў чэмпіянаце Віцебскай вобласці па футболе «ФК «Прамень» прайграў у Дуброўна мясцоваму «Дняпру» з лікам 3: 7.

Чарговы матч для нашых футбалістаў быў прынцыповым у барацьбе за трапленне ў чацвёрку лепшых каманд ўсходняй групы. ФК «Днепр» - летаўні чэмпіён Віцебскай вобласці і з'яўляецца сур'ёзным супернікам, з якім нашым футбалістам не атрымліваецца згуляць на роўных. Пры актыўнай гульні ў цэнтры наша абарона раз за разам дапускала памылкі, якімі скарысталіся гаспадары і нанеслі «Лучу» буйное паражэнне з хакейным лікам 7:3.

Трэнер «Праменя» Сяргей

Куракоў так ацаніў матч УКантакце: «Сёння атрымалі цяжкае паражэнне. Але лік не па гульні. Рэалізуў ў першым тайме некалькі галявых момантаў, усё магло быць па іншаму. Пры не дрэннай гульні ў цэнтры, праваліліся ў абароне. Кожны матч здымаем на відэа, таму ва ўсіх ёсць магчымасць ацаніць сваю гульню. У нас шмат маладых гульцоў, якія ў далейшым, з кожнай гульні, будуць дадаваць. Наперадзе яшчэ шмат гульні, каб выправіць сітуацыю. »- http://vk.com/luch_gorogok

Днепр (Дуброўна) - Прамень (Гарадок) - 7-3.

Галы: Жогаў (Шыла), Дашкевіч (Пенальці), Самарын (Жогаў).

Склад: Палавінскі - Дашкевіч, Калтуноў, Андрэйчанка, Самсаненка - Шыла, Рудоў (Мочкін), Аўсяннікаў, Жогаў, Самарын - Жарнасек.

На гэтым тыдні стала вядома аб правядзенні гульні на Кубак Віцебскай вобласці па футболе. У розыгрышы Кубка прыме ўдзел 9 каманд. У чвэрцьфінале нашы футбалісты згуляюць на сваім полі 2 жніўня з ФК «Прыазер'е» (Верхнядзвінск), які гуляе ў другой лізе чэмпіянату Беларусі.

Л. Антонаў

ПРАБЛЕМА АЛКАГАЛІЗМУ

ЛПП: ЛЕКАВАНЬНЕ ЦІ ПАКАРАНЬНЕ?

Віцебскія праваабаронцы распачалі працу па высвятленню умоў вакол лячэбна-працоўных прафілякторыяў і змясцілі на сваім сайце інфармацыю аб становішчы з ЛПП. У гэтым артыкуле з www.youtube.com маецца тры відэа-распаведа грамадзян з Гарадоцкага раёна, якія пабывалі ў ЛПП.

...Сыстэма набірае абароты
Зрэшты, нягледзячы на тое, што сыстэма лячэбна-працоўных прафілякторыяў у Беларусі так і не была скасаваная, адразу пасля 1991 году суды ня вельмі часта накіроўвалі грамадзян у ЛПП. Сітуацыя пачала мяняцца на пачатку 2000-х гадоў, і апошнімі гадамі савецкая практыка «лекавання» хворых на алкагалізм праз працатэрапію набывае ўсё большы і большы размах.

З павелічэннем колькасці рашэнняў пра накіраванне людзей на прымусовае «лекаванне», што прымаюцца судамі, паўстала неабходнасць у адкрыцці новых прафілякторыяў. Калі да 2003 году ў краіне дзейнічалі толькі 2 установы – у Сьветлагорску і Наваградку, то праз 5 гадоў, у 2008 годзе, іх колькасць была ўжо ў 2 разы большая. Сярод іх – першы жаночы ЛПП, у вёсцы Стараселье Горацкага раёну.

Пятай па ліку ўстановай, што пачала дзейнічаць у краіне, стаў Віцебскі ЛПП № 4. Указ аб яго ўтварэнні быў падпісаны Лукашэнкам у снежні 2008 году, і ў сакавіку 2009 году ён быў адкрыты.

Адпаведна росту колькасці ЛПП расце і колькасць «пацыентаў». Паводле адкрытых крыніцаў, у 2008 годзе ў ЛПП адначасова «лячыліся» 3700 чалавек. Пад канец кастрычніка 2009 году гэтая лічба складала ўжо каля 4700. А на сённяшні дзень кантынгент павялічыўся да 6700 чалавек.

Апошнімі гадамі суды выносілі рашэнняў аб накіраванні ў ЛПП больш, чымся апошнія маглі прыняць, дык што нават утварылася «чарга», у якой будучыя «пацыенты» чакалі змяшчэння ў прафілякторый да некалькіх месяцаў. У сувязі з гэтым у 2014 годзе было прынятае рашэнне

аб павелічэнні колькасці ўстановаў адразу на 3 – з 6-ці да 9-ці. Гэтыя 9 лячэбна-працоўных прафілякторыяў, у тым ліку 3 жаночыя, дзейнічаюць і цяпер.

Віцебшчына – лідэр па колькасці ЛПП

Што тычыцца Віцебскай вобласці, то яна знаходзіцца на першым месцы сярод усіх абласцей краіны па колькасці ЛПП. Апроч згаданага ЛПП № 4, тут ёсць яшчэ ЛПП № 9 (Віцебск) і ЛПП № 8 (Наваполацк).

ЛПП № 9 прызначаны для жанчын. Гэты прафілякторый быў створаны як філіял ЛПП № 4 у 2013 годзе на базе выхавачай калёніі № 1 для непаўнагадовых злачынцаў і нядаўна быў пераўтвораны ў асобную ўстанову.

Наваполацкі ЛПП № 8 з'явіўся на месцы ліквідаванай папраўчай калёніі № 10 ўвосень 2014 году, якая была вядомая сваёй дрэннай экалёгіяй. Вось што казалі пра гэтую калёнію маці палітвязьня Ігара Аліневіча, які сядзеў у ёй, Валянціна Аліневіч: «Гэта хімічная лябараторыя ўсёй Беларусі. Яна знаходзіцца паміж заводамі "Палімер" і "Нафтан", там няма травы і дрэваў. Людзі выходзяць на пэнсію раней і атрымліваюць надбаўку за шкоднасць, там экалагічна шкодная зона. Трэба забараніць утрымліваць там людзей. Там жорсткае паветра, і тыя, хто прыходзіць на спатканьне, пачынаюць кашляць».

Наўрад ці з пераўтварэннем гэтага месца з калёніі ў ЛПП экалагічная сітуацыя ў ім палепшылася, але, відаць, улады мяркуюць, што для хворых на алкагалізм падвышэнне імавернасці захварэць яшчэ на што-небудзь праз дрэннае экалагічнае асяроддзе не з'яўляецца чымсьці важным.

Распаведа людзей

Толькі некалькі чалавек з

ліку тых, з кім нам удалося паразмаўляць, пагадзіліся распавесці на відэакамэру пра свае зносіны з супрацоўнікамі аховы правапарадку і досвед знаходжання ў ЛПП.

З Аляксандрам Яўгенавічам мы сустрэліся праз некалькі дзён пасля суду. Рашэнне аб яго накіраванні ў ЛПП на той час яшчэ не было законнаю моц, і ён дагульваў апошнія дні на волі. Судовую пастанову аб прымусовым «лекаванні» вырашыў не абскарджваць, бо палічыў, што карысці ад гэтага ня будзе, таму ня варта марнаваць грошы на дзяржаўную пошліну за падачу скаргі.

Працуе ў саўгасе паляводам. Прагулаў ці спагнаньняў на працы ня меў. На суд прыходзіў яго начальнік, даў свайму работніку добрую характарыстыку і прасіў, каб яго пакінулі на волі, але гэтая просьба не паўплывала на рашэнне судзьдзі.

Аляксандар мае судзімасць. Менавіта гэтым ён тлумачыць асабліваю ўвагу да яго з боку міліцыі, якая, паводле ягоных словаў, адмыслова лавіла яго. Ён распавёў, як калішні ўчастковы падбукторваў жанчын – ягоных знаёмых, каб тыя вывелі яго з кватэры, калі той быў выпіўшы, каб схпіць яго ля пад'езду, «у публічным месцы». Жанчыны на гэта не пайшлі, а на наступны дзень пра выпадак расказалі Аляксандру.

Іншы выпадак: «У мяне лецішча ў трохстах метрах ад дому. Выпіў там шклянку гарэлкі, другую паўбутэлькі панёс дадому. Яны ўбачылі, што я выйшаў з лецішча і спынілі на паўдарогі».

Апошні раз Аляксандра злавілі, калі ён выпіў піва і выйшаў у краму па цыгарэты. Тэст паказаў змест алкаголю ў крыві 0,8 праміле. Гэтага хапіла, каб «зарабіць» пратакол аб чарговым правапарушэнні.

Потым была мэдычная камісія: «У мяне проста здароўе правяралі. Паслухалі сэрца, ціск памералі – і гэта ўсё».

Гэтай працэдуры лекарам, відаць, хапіла, каб прыйсці да высновы пра тое, што

Аляксандар пакутуе на хранічны алкагалізм і, разам з тым, ня мае захворванняў, якія перашкодзілі б яго знаходжанню ў ЛПП.

Мікалай Іванавіч (імя зьмененае) – «абавязаная» асоба, мусіць сплачваць дзяржаве грошы на ўтрыманьне дзіцяці. У ЛПП пабываў ужо некалькі разоў. Кажы, што міліцыянты літаральна цкуюць яго, урываліся нават да яго ў хату: «Калі нават дыхнуў на іх півам – забіраюць адразу».

Мікалай распавёў пра апошні выпадак, як яго бралі: «Сябра ў мяне быў выпіўшы. Я з ім прайшоўся, давёў яго дадому. Вяртаюся. Яны стаялі на дарозе. Я да іх падыходжу – яны ўключаюць фары – бах, і ўсё! Нават хату не зачыніў, там печка тапілася, тэлевізар працаваў».

Уладзімеру Міхайлавічу 59 гадоў. Калісьці скончыў Ленінградскую марходную вучэльню. Хадзіў на суднах Латвійскага марскога параводства за мяжу. Потым развёўся з жонкай, цяпер жыве адзін. Мае дарослага сына, які жыве ў Аўстраліі.

«Мяне і Міхалку ўзялі ў доме – і адразу на суткі. Ня мелі права, але што ж – гэта міліцыя. АМАП прыехаў. Вось амапаўцы нас і забралі», – расказаў Уладзімер. Здаецца, выпадкі, калі супрацоўнікі аховы правапарадку наведваюцца да людзей дадому, каб скласці на іх пратакол «за зьяўленьне ў п'яным выглядзе ў публічным месцы», – не такая ўжо рэдкасьць.

Да таго Уладзімер ужо прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці, бракала яшчэ аднаго разу для адпраўкі яго ў ЛПП. Па ўсёй імавернасці, супрацоўнікі не хацелі доўга чакаць, калі ён трапіцца ім на дварэ ў стане, што пасуе для складання пратаколу, і таму вырашылі паскорыць працэс.

Як у турме

Тое, што ў назве ўстановаў для прымусовай ізаляцыі хворых на алкагалізм прысутнічае слова «прафілякторый», не павінна ўводзіць у зман. Умовы

крымінальнай справы па ч. 2 арт. 281 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь – незаконная здабыча рыбы, якая пацягнула нанясенне шкоды ў буйным памеры – 114 базавых велічынь: 20 млн. 520 тысяч рублёў. Дадзены артыкул прыдуглежвае штраф, або арышт на тэрмін да 6 месяцаў, або абмежаванне волі да двух гадоў, або пазбаўленне волі на тэрмін да трох гадоў.

Т. Гаражанка

знаходжання ў ЛПП зусім не нагадваюць звычайны прафілякторый, у які людзі набываюць пуцёўкі, каб паправіць там сваё здароўе. Шмат з калішніх «пацыентаў», зь якімі аўтару гэтых радкоў давялося сустрэцца падчас падрыхтоўкі публікацыі (сярод іх былі і тыя, хто прайшоў ня толькі ЛПП, але і папраўчыя калёніі), параўноўвалі ЛПП з турмой.

Паколькі ЛПП знаходзяцца ў падпарадкаванні ДВП МУС, няма нічога дзіўнага ў тым, што шмат што тут нагадвае зону: рэжым перасоўвання па тэрыторыі строга рэгламэнтаваны – строем ходзяць нават у сталоўку, за парушэнні рэжыму – спагнаньні аж да зьмяшчэння ў дысцыплінарны пакой (па сутнасці, аналяг штрафнога ізалятару або карцэру).

Уладзімер Міхайлавіч: «Усё – абсалютна як на зоне. Пад'ём – а 7-й. Дакладней, а 6-й падняліся, потым – туалет і ўсё таёе. Пасля – паstraенне, праверка, строем мусіш ісьці, калі па адным – "не положено". З сабой абавязкова павінна быць картка. Калі яе няма, кантралёр абавязкова прычэпіцца – і, вось, калі ласка, ужо маеш пакараньне».

«Пажываньне ў сэкцыях. Гэта як класы ў школе, толькі адмыслова абсталяваныя: у два ярусы ложка. У адным пакоі – недзе нават па сорок чалавек зьмяшчалася. У нас было дваццаць чатыры».

Праўда, ня ўсё дрэнна. Мікалай Іванавіч на пытаньне пра побыт адказаў каратка: «Умовы побыту – нармальныя. Кармілі як на зарэз». З апошнім сьцьверджаньнем ня згодзен Уладзімер: «Кармёжка – жахлівая, амаль як на зоне». Зрэшты, мужчыны «сядзелі» ў розных установах, гэтым, магчыма, і тлумачыцца розніца ў іхных ацэнках. Дый Мікалай, калі разгаварыўся, адзначыў, што былі пэўныя невыгоды: «Душ – паводле раскладу. З душы бывае, што ідзе толькі халодная вада. А бывае наадварот, гарачая – кіпень». (скарочана)

Кастусь Дзьвінскі
Віцебская вясна

ПРАВА ВЫБАРУ

ВЫБАР НАРОДА, БЕЗ УДЗЕЛУ НАРОДА

Артыкул 3 Канстытуцыі абвешчае, што адзінай Крыніцай дзяржаўнай улады і носьбітам суверэнітэту Беларусі з'яўляецца народ. Народ ажыццяўляе сваю ўладу непасрэдна праз прадстаўнічыя і іншыя органы ў формах і межах, вызначаных Канстытуцыяй.

Якія выдатныя і галоўнае зразумелыя словы! 11 кастрычніка пройдзе знамянальная падзея ў жыцці Рэспублікі Беларусь. Народ, выкарыстоўваючы сваё канстытуцыйнае права, абярэ на бліжэйшы 5 гадоў кіраўніка краіны, якому даверыць частку сваіх правоў і паўнамоцтваў. Для гэтага шмат не трэба — трэба проста прыйсці і прагаласаваць. А каб не было сумневаў у выніках выбараў, іх трэба правесці адкрыта і галосна, паводле выбарчага заканадаўства.

Але калі даходзіць да справы, зыходзячы з вопыту назірання за папярэднімі выбарамі (ад фарміравання выбарчых камісій да падліку галасоў), разумееш, не вельмі-то і патрэбен народ для вызначэння вынікаў галасавання.

У камісіі трапляюць «правераныя байцы», якія ходзяць пад сцягамі афіцыйных арганізацый «Белая Русь» і БРСМ, а таксама палітычных арганізацый тыпу Беларускай сацыяльна-спартыўнай партыі ці Аграрнай партыі. Але калі прыгледзецца бліжэй і вывучыць месцы працы чальцоў гэтых партый і арганізацый, то замест спартсменаў, камуністаў і

«камсамольцаў» апынецца — «О, цуд!» — працоўны калектыў сярэдняй школы, альбо прамысловага прадпрыемства.

Як правіла, кіруе такой камісіяй альбо дырэктар, альбо яго намеснік, а ў якасці сакрэтнага кантралёра, каб усё праходзіла як трэба, але толькі не ў адпаведнасці з Канстытуцыяй, — прадстаўнік мясцовага выканкама.

Падлігалася-гэтаасобная песня. Здавалася б, прасцей простага ўзяць бюлетэнь выбаршчыка і паказаць усім сябрам камісіі, а таксама назіральнікам, за якога кандыдата чалавек паставіў галачку. З гэтым справіцца любы школьнік, аднак, як паказвае вопыт назірання за выбарамі, з гэтым не могуць справіцца дарослыя людзі, якія часта вучаць тых жа школьнікаў.

Вось і думаеш, чаму яны могуць навучыць падрастаючае пакаленне, калі самі не могуць выканаць артыкул Выбарчага кодэкса, дзе гаворыцца аб адкрытасці і галоснасці вы-

бараў. Атрымліваецца, што вучаць ўтоенасці, хітрыкаў, падману? Няма! Няма! І яшчэ раз няма!

Кожны член камісіі лічыць свае бюлетэні і раскладвае іх па стосах, а затым шэпам або паперкай паведамляе старшыні камісіі свае вынікі (чамусьці заўсёды шэпам і заўсёды індывідуальна). Старшыня камісіі запісвае іх, а затым разам з сакратаром, які часцей за ўсё аказваецца кантралёрам ад выканкама, суміруюць і абвешчаюць вынік выбараў на ўчастку! Колькі ж людзей за каго прагаласавала, не ведаюць ні назіральнікі, ні, як ні дзіўна, шараговыя сябры камісіі...

Як з гэтым змагацца? Кожнаму з нас трэба зрабіць першы крок — стаць назіральнікам на прэзідэнцкіх выбарах ад кампаніі назірання «Права выбару-2015». Толькі разам можна змяніць гэтую заганную сістэму і зрабіць так, каб выбар народа ніхто не змог выкрасці.

Алесь Сілкоў

НАШЫ МІЛЬЯНЕРЫ

НА ЧЫМ ЗАРАБЛЯЮЦЬ БЕЛАРУСКІЯ МІЛЬЯНЕРЫ?

Плынь турыстаў, якія прыязджаюць на адпачынак у Беларусь, змялела праз крызіс у Расіі. Аднак патэнцыял «цуду нескранутае прыроды» застаецца вялікім. Яго спрабуюць выкарыстоўваць беларускія мільянеры. Якія праекты яны рэалізуюць і колькі плаціць у бюджэт за арэнду лясоў і азёр?

Возера Машэнскага

Вось ужо некалькі гадоў жыхары Брэста наракаюць, што не могуць адпачыць на сваім любым Белым возеры. На вадаём, які знаходзіцца за 35 км ад абласнога цэнтра, іх не пускаюць ахоўнікі: маўляў, прыватная тэрыторыя.

Зямлёй карыстаецца самы вядомы брэсцкі бізнэсмен — Аляксандр Машэнскі, уласнік рыбнага «Санта-Брэмара» і малочнага «Савушкавага прадукту».

Яшчэ ў 1990-я гэтыя 2,5 гектара водаахоўнай зоны Белага возера атрымала Брэсцкая райспажывааперацыя, аднак у 2008 годзе перапрадала яе Машэнскаму, які вырашыў заняцца турыстычным бізнэсам.

Непадалёку ад возера ён пабудаваў люксавую базу адпачынку «Шале Грынвуд» (можна перакласці як «сельскі домік у швейцарскім стылі, пабудаваны ў зялёным лесе»). Гэта два дзясяткі гатэльных нумароў, а таксама рэстаран італьянскай кухні і лазня. За начоўку гаспадары просяць нямала — \$ 80. Аднак госці

застаюцца задаволенымі. У папулярным інтэрнэт-каталогу гатэляў booking.com «Шале Грынвуд» мае адзнаку 9,4 па 10-бальнай сістэме.

Машэнскі наракаў, што яму давялося ўкласці шмат грошай у інфраструктуру. Аднак умовы, на якіх ён летась атрымаў у арэнду яшчэ 8,5 гектара зямлі, выглядаюць звышвыгаднымі. За велізарны абшар лесу з выхадам да возера бізнэсмен плаціць... каля \$ 110 на месяц. Дамова арэнды заключаная на 100 гадоў у беларускіх рублях, такім чынам, інфляцыя патрохі з'ядае і гэтыя грошы.

Яхт-клуб Тапузідзіса

Грэк Павел Тапузідзіс, які нарадзіўся ў Грузіі, таксама аблюбаваў беларускія азёры.

У канцы 2000-х ён узяўся пабудаваць аздараўленчы комплекс на возеры Мядзел, суседнім з Нараччу. Аднак у выніку атрымалася толькі нешта падобнае на прыватную рэзідэнцыю. Адпачыць звычайнаму турысту на турыстычнай базе Тапузідзіса не ўдасца. За 90 сотак, адведзеных для будаўніцтва, кампанія

«Тытунь-Інвест» штогод плаціць за зямлю «87 USD». Акурат так, з коскай на пачатку.

Затое іншы турыстычны аб'ект Тапузідзіса, гатэль «Робінсан Клуб» на беразе Мінскага мора (Заслаўскага вадасховішча), адкрыты для наведнікаў з 2011 года. Напрыклад, тут звычайна спяняецца футбольная зборная Беларусі.

Пракат яхт, катараў і нават верталётаў — такі набор забавак знойдзецца мала дзе ў Беларусі. А яшчэ ў «Робінсан Клубе» ёсць свая канцэртная пляцоўка.

Тапузідзіс арандуе зямлю, каля 10 гектараў, на традыцыйныя 99 гадоў. І плаціць нямала — больш за \$ 18 тысяч у год, прычым у валюту.

Гарналыжны курорт Чыжа

Гарналыжны комплекс «Лагойск», які належыць самаму багатаму беларускаму бізнэсмену Юрыю Чыжу, адкрыўся дзесяць гадоў таму. «Лукашэнка катаўся на лыжах у расійскай Краснай Палане і літаральна загарэўся ідэяй стварэння такога цэнтра ў нас. Скажаў мне: «Юра, там мне аўстрыйцы ўвесь час мазгі дураць наконт будаўніцтва ў Лагойску гары, з'ездзіў бы ты, паглядзеў на тыя месцы і прыкінуў, што там можна зрабіць». Я прыкінуў іх моцныя і слабыя бакі, каб чужых памылак не паўтараць, а калі саспеў канчаткова, сказаў прэзідэнту,

што «Трайпл» за гэта возьмецца. Прэзідэнту мае довады здаліся пераканаўчымі, і ён даў дабро», — расказваў Чыж гісторыю стварэння «Лагойска». У склад комплексу ўваходзяць гатэль і рэстаран.

Цікава, што за зямлю Чыж не плаціць. Распараджэннем Аляксандра Лукашэнка бізнэсмен атрымаў 50 гектараў у пастаяннае карыстанне.

Іншае рашэнне кіраўніка дзяржавы датычылася будоўлі на малой радзіме мільянера, каля вёскі Сабалі Бярозаўскага раёна.

Паводле ўказа, «турыстычны культурна-этнаграфічны комплекс «Наш родны кут Сабалі» меўся быць дабудаваным у 2015 годзе. Пад будоўлю Чыжу выдзялялася 333,4 гектара зямлі. Аднак замоўленым тэмпам працы мільянер пакуль што не дае рады. Створаная ім кампанія «Буслоўка» арандавала ўсяго каля 10 гектараў (штогадовая плата — каля 22 мільёнаў рублёў). У полі відаць толькі запраўку ды некалькі хатак.

Паляванне Шакуціна

Чым можа пахваліцца Аляксандр Шакуцін, дык гэта самым статусным кіраўніком свайго турыстычнага бізнэсу. Сёлета кампанію «Шантэр» (расшыфроўваецца як «Шыкоўны Адпачынак На Тэрыторыі Радзімы») узначаліла Наталля Пяткевіч, былая памочніца Аляксандра Лукашэнка.

Кампанія аб'яднала некалькі турыстычных аб'ектаў, раскіданых па ўсёй краіне. Шакуціну і ягоным бізнэс-партнёрам належыць база адпачынку «Рудакова» на Нарачы (дарэчы, побач з рэзідэнцыяй Тапузідзіса), санаторый «Пралеска» пад Мінскам і дзіцячы лагер «Даманава» ў Маладзечанскім раёне. Гэтыя аб'екты знаходзяцца на балансе «Амадора» ўжо даўно.

А вось апошнім часам Шакуцін і яго наваполацкі кампаньён Мікалай Варабей спецыялізуюцца на паляванні і рыбалцы. Яны ў роўных долях валодаюць кампаніяй «Інтэрсэрвіс», якая арандуе 58,6 тысячы гектара тэрыторыі заказніка «Красны Бор» ў Верхнядзвінскім і Расонскім раёнах.

Ласі, дзікі, казулі — лікжывёлаў ідзе на сотні. Агучваліся нават планы разводзіць зуброў. Знаходжанне ў гэтым раі для паляўнічага каштуе дорага. Цэны ў мясцовым гатэлі пачынаюцца ад \$ 200 за ноч.

Асобная крыніца даходаў — платная рыбалка. Для гэтых мэтаў «Інтэрсэрвіс» арандаваў шэсць азёраў непадалёку ад мяжы з Расіяй.

Ягор Марціновіч «Наша ніва»

Хоча последние сообщения с политических полей, все больше напоминают какое-то затянувшееся 1 апреля. Вспомнить хотя бы недавний прием вице-президента Зимбабве по прозвищу «Крокодил», с которым глава Беларуси собрался всесторонне сотрудничать.

В общем, с чувством юмора у властей, похоже, все в порядке. Хотелось бы оценить и остальные навыки. А то еще немножко — и Депардьё с косою станет приговором для белорусской экономики.

Светлана Метёлкина

АБИТУРИЕНТ – 2015

ПОСТУПИТЬ НА БЮДЖЕТ, НАБРАВ 71 БАЛЛ

Последний день приема документов на бюджет — 15 июля — показал, что не всем белорусским вузам хватило студентов. Университеты вынуждены брать даже тех, кто набирает меньше 100 баллов из 400. Особенно низкие проходные баллы в региональных вузах.

Naviny.by подвели предварительные итоги поступления на бюджет по данным на 15:00 15 июля. После этого часа информация о ходе подачи заявлений не обновляется. В 18:00 приемные комиссии прекратят выдавать документы для подачи на другую специальность, но продолжают принимать у поступающих, которые успели зайти в здание вуза.

Национальные университеты план, скорее всего, выполнят

Биологический факультет Белорусского государственного университета заполнит бюджетные места, будут студенты и на платном отделении. К 15 часам было подано 203 заявления, а набрать планируется 156 человек на бюджет и 126 на платную форму. Судя по тому, как складывается конкурс, стать студентом этого факультета можно, набрав не менее 245 баллов.

Наберет бюджетников и исторический факультет — уже подано 124 заявления, а на бюджете 90 мест. Самые высокие баллы у трех абитуриентов — от 371 до 380, самые низкие — от 131 до 140.

Механико-математический факультет, скорее всего, заполнит все места — и платные, и бесплатные: на 200 бюджетных и 10 платных мест претендует 253 абитуриента. Судя по всему, непроходными станут баллы ниже 160.

Почти такая же ситуация на факультетах прикладной математики и информатики, радиофизики и компьютерных технологий.

Самые высокие баллы в БГУ у абитуриентов, которые подали документы на факультет международных отношений. У четырех баллы выше 391. На этом факультете будут заполнены бюджетные места, но платные, вероятнее всего, не все. Например, на специальность «международные отношения, международное право»

есть 24 бюджетных и 124 платных места, а заявлений только 64.

Среди естественнонаучных специальностей самые высокие баллы у абитуриентов на химическом факультете — трое набрали выше 391 балла. Столько же у одного поступающего на факультет прикладной математики. Еще один абитуриент, поступающий на бюджет, имеет баллы выше 391 на факультет журналистики.

Впечатляют баллы абитуриентов, поступающих в Белорусский государственный медицинский университет. У двух баллы выше 391, у 21 — от 381 до 390, у 35 — от 371 до 380, у 61 — от 361 до 370. Судя по динамике подачи документов, будут заполнены и бюджетные, и платные места.

В БГУИР заполнены практически все бюджетные места, самый высокий проходной балл сформировался на специальности «экономика электронного бизнеса» (364) и «программное обеспечение информационных технологий» (360).

Уровень базовой подготовки будущих педагогов катастрофически падает

Белорусский государственный педагогический университет вновь принимает на некоторые специальности (14 из 28) без вступительных испытаний абитуриентов, окончивших школу с золотой или серебряной медалью, а также тех, кто окончил ссузы с отличием.

В 2014 году такой возможностью воспользовались и подали документы 79 медалистов и отличников. Это в четыре раза больше, чем в 2013-м ранее. В этом году хотят стать педагогами 117 медалистов, но без экзаменов пока только порядка 60.

Судя по активности абитуриентов, бюджетные места будут заполнены,

но при этом баллы поступающих порой удручают. Например, на 125 бюджетных мест физико-математического факультета подано 106 заявлений, из которых у одного абитуриента менее 100 баллов, у шести — 111-120, у 12 — 121-130. Только один абитуриент, поступающий на этот факультет, может похвастаться приличной суммой баллов — 361-370.

На факультет начального образования подали документы 172 человека на 105 бюджетных мест, из которых только 35 человек набрали более 200 баллов.

На специальность «логопедия, олигофренопедагогика, сурдопедагогика, тифлопедагогика» высокие баллы (331-340) только у одного абитуриента. Еще двое поступающих на исторический факультет набрали 321-330 баллов.

В регионах стать студентом еще проще

Абитуриенты, поступающие в региональные вузы, демонстрируют очень низкий уровень подготовки.

Так в Барановичском университете на инженерном факультете на специальность «информационные системы и технологии» подано больше заявлений, чем есть бюджетных мест (59 против 36). При этом, судя по баллам, студентом

можно стать, набрав 145 баллов, а на специальность «экономика и организация производства (машиностроение)» достаточно 120 баллов.

Самые низкие баллы у абитуриентов инженерно-педагогического факультета Мозырского государственного педагогического университета, студентами которого могут стать два абитуриента, набравших 71-80 баллов, пять — 81-90, шесть — 91-100, два — 101-110 баллов. Здесь на 30 бюджетных мест на специальности «профессиональное обучение (строительство)» и «профессиональное обучение (агроинженерия)» подано 18 заявлений. Так что если придет абитуриент с меньшими баллами, его примут с распростертыми объятиями.

Кроме того, в университете остались три места на бюджет на «математику и информатику», а также одно место на «русский язык и литературу».

В Гродненском государственном университете на все факультеты, за исключением физико-технического, количество поданных заявлений больше, чем бюджетных мест.

Читать полностью:
<http://naviny.by>

РАШЭННЕ САЎМІНА

НЕ ВЫДЕЛЯТ ДЕНЬГИ НА ПОХОРОНЫ ТУНЕЯДЦЕВ

Правительство Беларуси утвердило новое положение о порядке выплаты гражданам пособия на погребение и порядке возмещения расходов на погребение специализированной организации.

Положение утверждено постановлением Совета министров № 585, текст которого опубликован на Национальном правовом интернет-портале, и вступило в силу с 12 июля 2015 года.

Согласно документу, пособие выплачивают в случае смерти:

- застрахованных граждан,
- граждан, которые не были застрахованы, но в течение не менее десяти лет уплачивали взносы за государственное социальное страхование,
- пенсионеров,
- официально зарегистрированных безработных,
- несовершеннолетних детей граждан, относящихся к

вышечисленным категориям, — а также обучающихся — студентов дневной формы обучения.

Госпособие на погребение будет выплачиваться гражданину, который взял на себя организацию похорон. Исключение составляют лица, которые имеют право на возмещение расходов на погребение в соответствии с обязательным страхованием от несчастных случаев на производстве и профзаболеваний. Выплату пособий будут осуществлять местные органы соцзащиты.

Перевод пособия за пределы Беларуси производиться не будет, кроме некоторых исключений.

Положение определяет также порядок выплаты пособия и порядок

возмещения расходов на погребение специализированной организации.

Размер пособия представляет собой среднюю заработную плату рабочих и служащих в республике за позапрошлый месяц относительно месяца наступления смерти. В мае 2015 года эта сумма составила 6,5 млн. рублей.

«Прям прет забота в лице самого социально-ориентированного государства в Европе»

Данная новость вызвала бурное обсуждение в Байнэте. Вот что пишут на форуме TUT.BY

«А земельные участки хоть выделяют? Или тоже нет?»

«Вот чёта мне кажется, что умершему всё равно, как и что будет с его телом, или чиновники по-другому считают?»

«Капец. Теперь к брошенным младенцам добавятся выброшенные мертвые взрослые. Куда катимся?»

«Прям прет забота в лице самого социально-ориентированного государства в Европе»

«На смертном одре теперь надо звать не священника, а соцработника, что б успел зарегистрировать официально безработным».

«Можно просто складировать сабж под зданием парламента, сами грабли придумали, вот пускай сами этими граблями по лбу и получают».

«Собственно к чему эти полумеры? Запретите продавать еду тем кто официально не работает, отключите свет и воду. Есть только один вопрос: а миллионы безработных уже власть не пугают? А что как они объединятся и начнут безобразничать?»

«И такие вот законно-перлы перед выборами))))))))) Видно этим хотят поднять процент голосующих за них))))))))))))))))))»

Марина Светлова
<http://gazetaby.com>